

Гандзюк В. О.,

канд. наук із соц. комунік., доц.,
завідувач кафедри журналістики та нових медіа,
Інститут журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка
(Київ, Україна)
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4312-6848>

Vitalii Handziuk,

Candidate of Sciences on Social Communications,
Associate Professor, Head of the Department of
Journalism and New Media, Institute of Journalism
of Borys Grinchenko Kyiv University
(Kyiv, Ukraine)
Email: v.handziuk@kubg.edu.ua

УДК 007: 304: 070:654.1

DOI: <https://doi.org/10.28925/2524-2644.2019.7.8>

ПРОГРАМНА ПРОДУКЦІЯ РАДІОСТАНЦІЇ «ЛЬВІВСЬКА ХВИЛЯ»: ЖАНРОВО-ТЕМАТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА

BROADCASTING PRODUCTS OF THE RADIO STATION «LVIVSKA KHVYLYA»: THE GENRE AND THEMATIC CHARACTERISTICS

Анотація. На прикладі програмної продукції радіостанції «Львівська хвиля» у статті розглянуто радіо як потужний засіб масової інформації, який визначає рівень демократизації суспільства та його розвиток.

Послугуючись загальнонауковими методами наукового дослідження (аналіз, синтез, узагальнення), дослідник з'ясовує основні принципи формування програмної концепції, цільове, жанрово-тематичне та аудиторне призначення передач української fm-радіостанції «Львівська хвиля». Зокрема автор статті наводить відомості про те, що ефір радіостанції на 80 % складають музичні програми, 20 % припадає на новини та рекламу.

Науковець детально зупиняється на інформаційно-аналітичних програмах «Львівської хвилі», вивчає концептуальні засади кожної з програм, називає спільні засоби мовлення, що зумовлюють впізнаваність радіостанції, вказує також на відмінності, що створюють оригінальне ефірне тло кожної окремої програми.

Вивчено і описано такі програми і рубрики «Львівської хвилі»: інформаційно-аналітична програма «Хороші аналізи» та її рубрики «Слово не горобець», «Чисті числа» (ведучі Володко Лучишин та Ірина Мартинюк), інформаційна програма «Акценти» (ведучі Ірина Вовк та Андрій Бурда), ток-шоу «Наживо» (ведучий Андрій Великий), аналітично-дискусійне шоу «Момент істини» (ведучий Володко Лучишин), музична програма «Хронологія успіху» (автор і ведучий Андрій Антонюк), музична програма «Jazz Pro» (ведучий Ігор Мосєсов), проєкт «Наші», спецпроєкти «Радіопузики», «Фантазії на асфальті», «небесна сотня. Львівщина», радіостанція в мережі Інтернет «РІДНЕ.online».

Зроблено висновок, що радіо «Львівська хвиля» вдало формує власне, оригінальне наповнення ефіру, дотримується жанрів радіожурналістики та формули успіху радіо – гарний і бадьорий настрій, дружня й невимушена атмосфера, жива розмова; оперативно інформує слухачів про актуальні та важливі події в країні та світі; журналісти створюють якісний контент – інформаційні, аналітичні, розважальні та музичні програми.

Ключові слова: радіомовлення, ефір, формат, радіо «Львівська хвиля», контент, новини, українська музика.

Abstract. The main principles of developing of a program concept, target, genre-thematic and audience intended purposes of the Ukrainian FM-radio station «Lvivska khvylya» radio series are considered.

It's concluded that the radio «Lvivska khvylya» successfully creates the actual, original content of the broadcast, hold onto the genres of radio journalism and the formula of radio success – a beautiful and cheerful mood, a friendly and relaxed atmosphere, a lively conversation; promptly informs the audience about current and important events in the country and in the world; journalists create high-quality content – informational, analytical, entertainment and musical radio series.

Keywords: radio, the airwaves, format, «Lvivska khvylya» radio station, content, news, Ukrainian music.

© Гандзюк В. О., 2019

Інтегровані комунікації, 1 (7), 2019

ISSN 2524-2644

Вступ. Одним із потужних ЗМІ є радіо, яке визначає рівень демократії та розвиток суспільства, чим і зумовлена *актуальність теми дослідження*. З кожним роком змінюється формат передачі радіосигналу, але не змінюється суть та призначення радіомовлення. З 90-их рр. ХХ ст. набуває все більшої популярності радіо в інтернеті. Однак в Україні досі мають власний оригінальний контент та постійну аудиторію FM-станції.

До найавторитетніших належить «Львівська хвиля» – регіональна радіостанція, яка веде безперервне, цілодобове мовлення з 11 серпня 1992 р. Слухати її мають можливість переважно жителі Львівської області, а з появою однойменного інтернет-ресурсу – усі громадяни країни та зарубіжжя [7].

Огляд літератури і попередніх досліджень. Серед вітчизняних науковців та медіа-експертів, які досліджували особливості функціонування радіомовлення в Україні – О. Гоян [2], В. Миронченко [5], В. Лизанчук [4], В. Гандзюк [1], І. Пенчук [6], О. Дмитровський [3] та ін.

Мета статті – з'ясувати основні принципи формування програмної концепції, цільове, жанрово-тематичне та аудиторне призначення передач української fm-радіостанції «Львівська хвиля» (2016 р.).

Результати й обговорення. Формат радіо «Львівська хвиля» – АС (Adult Contemporary) та CHR (Contemporary Hit Radio), тобто програмне наповнення зорієнтоване на молодь та сучасного дорослого слухача віком від 15 до 49 років. Згідно зі звітом, зробленим Центром досліджень НАМ (Незалежної асоціації телерадіомовників), портрет слухача радіостанції такий: одружений чоловік віком старший 25 років, з дітьми, середнім доходом і автомобілем [8]. Загалом радіо «Львівська хвиля» слухають різні соціальні групи населення, працівники радіостанції намагається задовольнити інформаційні та комунікаційні потреби усіх категорій співгромадян.

Ефір радіостанції складає 80 % музики та 20 % новин і реклами. На радіо звучить українська музика та зарубіжна (крім російської) у співвідношенні 50х50%. Ведучі в авторських та музично-розважальних програмах, хіт-парадах транслюють композиції на свій смак, збалансовано подають старі та нові хіти різних стилів. Проте акцентується увага саме на українському музичному продукті та піснях 2000-х рр.

В ефір на радіо «Львівська хвиля» щоп'ятниці о 17:00 виходить інформаційно-аналітична програма «Хороші аналізи». Упродовж години ведучі Володко Лучишин та Ірина Мартинюк аналізують найголовніші події тижня.

Ведучі оперативно розповідають про факти, події, що відбувалися в країні та світі, зокрема в сфері політики, економіки, міжнародних відносин,

права, технологій, музики тощо. Програма починається з анонсів, як от: «Новий голова нового уряду: чи дочекаємося змін? Байден і Порошенко домовились про мільярд доларів кредиту. Чистка кадрів в ОДА. Львів не припинить «смердіти». Ми прожили ще один тиждень. Як? Слухайте в черговому випуску щотижневої інформаційно-аналітичної програми «Хороші аналізи». У студії Володко Лучишин і почнемо з політичних новин...» (Хороші аналізи. 2016. 15 квіт. 17:00).

Програмі притаманне інтелігентне і дотепне ведення. Наприклад, між інформаційними повідомленнями звучить рубрика «Слово не горобець» з позиціонуванням «Видатні люди і видатні фрази», де ведучі читають дотепні цитати політиків, економістів, громадських діячів. Під час програми також звучать 3 пісні – найпопулярніша серед львів'ян, в світі, США. Завершальною є рубрика «Чисті числа», де ведучий озвучує всі головні цифри тижня, наприклад, яку кількість автомобілів швидкої допомоги потрібно відремонтувати або скільки абітурієнтів відмовляються писати ЗНО тощо. Інформація вдало підібрана за актуальністю, важливістю, тематикою.

Загалом з інформаційно-аналітичної програми «Хороші аналізи» слухачі не просто дізнаються про перебіг подій, а й чують оцінки, прогнози, коментарі, аби зробити власні висновки. Ведучі – фахівці з аналітичним мисленням, професіонали в різних сферах життя.

На радіо «Львівська хвиля» щодня виходить інформаційна програма «Акценти». Ведучі Ірина Вовк та Андрій Бурда. За структурою програма подібна до «Хороших аналізів»: спочатку анонси, а після – детальні подробиці подій. Проте «Акцентам» не притаманні жарти, а навпаки серйозний, виважений тон, наприкінці можна прослухати прогноз погоди на усій території країни. Програма оперативно й об'єктивно інформує слухачів про найважливіші події у Львові, інколи в Україні загалом.

Оригінальним був випуск 1 квітня 2016 р., оскільки впродовж дня у кожній програмі ведучі розповідали першоквітневу вигадану інформацію поряд зі справжніми новинами. Що саме було вигадкою, ведучі озвучили під завісу дня.

На радіо «Львівська хвиля» звучать в ефірі різноманітні розважальні та музичні шоу. Наприклад, ток-шоу «Наживо» до уваги аудиторії кожного вівторка та четверга о 17:00. Упродовж години ведучий Андрій Великий спілкується з гостями студії на актуальні теми Львова та сьогодення країни (розмова з Христиною Соловій про участь в «Голосі країни», бесіда з Андрієм Худо про різноманітність та особливості приготування їжі, спілкування з Віктором Шемчуком, головою Львівської обласної

державної адміністрації про розкрадання коштів з ремонту доріг).

Формат кожної програми унікальний, підібраний під настрій, темперамент характеру гостя ток-шоу. Ведучий вільно у жартівливій формі спілкується з політиками, кулінарами, журналістами, співаками, акторами на будь-які теми, ставить запитання, на які цікаво почути відповідь не тільки львів'янам, а й жителям усієї України.

Незвичним був випуск ток-шоу «Наживо», яке прозвучало в ефірі 26 квітня 2016 р. під назвою «Чорнобиль. 30 років брехні...». У програмі можна було почути не тільки інтерв'ю з гостем студії – ліквідатором аварії на Чорнобильській АЕС, а й змонтований репортаж: відтворено вибух на четвертому енергоблоці, озвучено інформаційну довідку про Чорнобиль, подано коментарі фахівців-енергетиків та розповіді про ліквідаторів, яких вже немає серед живих тощо. Наведемо фрагмент запису: «Слово Володимиру Мельнику... Цей сонячний весняний день нічим не відрізнявся від попередніх. Чоловіки та жінки після важкого робочого дня забирали своїх дітей із садочків, із шкіл, дорогою додому їли морозиво і говорили про свої проблеми. Вони ще не знали, що ця ніч назавжди відбере дім, а можливо й життя...». Під час репортажу на фоні чути шуми: дитячий сміх, розмову людей, спів птахів, вибух, сирену, що допомагає слухачеві поринути в емоції, відчувати на собі часточку того страху, який пережили мешканці міста на Прип'яті. Звучав запис телефонних розмов, промова генсека Михайла Горбачова, журналістів, які стали свідками вибуху, стривожені голоси працівників АЕС.

На радіо «Львівська хвиля» щосередини з 17:00 до 18:00 слухачам пропонується аналітично-дискусійне шоу «Момент істини», яке присвячене політичним, економічним, культурологічним, соціальним проблемам Львова. Особливість – інтелігентне, дотепне, інколи жорстке ведення програми. «Момент істини» – унікальний продукт у радіопросторі Львова, героями якого стають політики, митці, діячі культури та громадські активісти, представники органів влади, публічні люди, які в той момент перебувають «під прицілом» у громадськості через певний конфлікт чи резонансну ситуацію.

Наприклад, у програмі від 10 лютого 2016 р. ведучий Володко Лучишин спілкувався з Сергієм Трухимовичем про рекламу в бізнесі та особистому житті, про сучасну рекламу й стратегію формування іміджу, обговорювали посібник «Реклама. Конспекти копірайтера», автором якого був гість програми. Ця передача була цікава усім, хто має стосунок до рекламного бізнесу чи бажає цим займатися, незалежно від регіону, втім акцент зроблено саме на Львові: «...такої літератури в Україні бракує і тре-

ба сказати, що й сам Сергій Трухимович, і книжка «Реклама. Конспекти копірайтера» не чужі «Львівській хвилі» і слухачам тому, що гість тривалий час працював у нас копірайтером і велика кількість тих рекламних роликів, які досі крутяться в ефірі – його робота, його креатив. Ну, і книга про котру ми сьогодні будемо говорити, теж родом звідси, бо всі свої практичні знання і уміння Сергій систематизував працюючи тут, і перше видання цього посібника з'явилося саме тоді, коли Трухимович працював на «Львівській хвилі»».

На радіостанції кожної п'ятниці з 21:00 до 22:00 виходить в ефір авторський проект – музична програма «Хронологія успіху», в якій автор і ведучий Андрій Антонюк розповідає про історію популярності світових зірок й пропонує ознайомитися з їхніми хітами. Мета передачі – відтворити у пам'яті творче життя тих музикантів, яких нині називаємо зірками світового масштабу і перед якими прихиляються їхні фанати.

Має своїх шанувальників і музична програма «Jazz Pro» (четвер, неділя з 21:00 до 22:00), ведучий якої Ігор Мосесов – музикознавець та власник ексклюзивної музичної колекції. Уже більше 20 років автор пропонує найкращі взірці джазової культури різних років. Приємна музика в поєднанні з ненав'язливою цікавою інформацією, м'яка манера подачі – створюють в ефірі атмосферу вишуканого комфорту, сприяють приємному відпочинку після напруженого дня.

Радіо «Львівська хвиля» популяризує український продукт – вітчизняних виконавців та їхні пісні. У більшості передач можна почути інтерв'ю зі знаменитими артистами, акторами, спортсменами, журналістами, письменниками тощо. Створено окремі проекти, як от «Наші», де щоразу журналісти розповідають про відомих у світі українців.

Для збільшення аудиторії слухачів на радіо готуються спецпроекти: «Радіопузики» (до Дня захисту дітей), який упродовж дня ведуть діти; «Фантазії на асфальті», що виходять в ефір тільки в літню пору; «Небесна сотня. Львівщина», який присвячується черговій річниці Революції Гідності та інші.

Впровадження законодавства, що підтримує вітчизняних виконавців, спричинило масову появу нової української музики. Відтак, у межах ефіру радіо «Львівська хвиля» в мережі Інтернет розпочала мовлення радіостанція із красномовною назвою «РІДНЕ.online» (див.: http://lviv.fm/public/onair_lviv_fm.html). Редакція дає змогу молодим та мало-відомим виконавцям відкрити собі дорогу до успіху. Достатньо співакам і композиторам надіслати свої українськомовні роботи за адресою ridne.online@gmail.com і, якщо продукт виявиться справді цікавим, насолоджуватися своїми піснями на «РІДНЕ.online».

Висновки. Отже, українська радіостанція «Львівська хвиля» вдало формує власне оригінальне наповнення ефіру, дотримуючись жанрів радіожурналістики та формули успіху радіо – гарний і бадьорий настрій, дружня й невимушена атмосфера, жива розмова; оперативно інформує слухачів про актуальні та важливі події в країні та світі; журналісти створюють якісний контент – інформаційні, аналітичні, розважальні та музичні програми. З появою онлайн-версії радіо стало ще й географічно незалежним.

Список літератури

1. Гандзюк В. Вінницька радіостанція «ТАКТ»: історія, програмна концепція, жанрове розмаїття // Сучасний мас-медійний простір: реалії та перспективи розвитку : матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції (12–13 жовтня 2016 р.) [наук. ред. В. Каленич]. Вінниця, 2016. С. 147–149.
2. Гоян О. Основи радіожурналістики і радіоменеджменту : підручник. Київ : Веселка, 2004. 245 с.
3. Дмитровський О. Інтернет-радіо в Україні: тенденції розвитку // Вісник Львівського університету. Серія : Журналістика. 2015. Вип. 40. С. 358–362.
4. Лизанчук В. Радіожурналістика: засади функціонування : підручник. Львів : ПАІС, 2000. 366 с.
5. Миронченко В. Основи інформаційного радіомовлення : підручник. Київ : ІЗМК, 1996. 440 с.
6. Пенчук І. Види радіомовлення: Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності «Журналістика». Запоріжжя : Гуманітарний університет «Запорізький інститут державного та муніципального управління», 2004. 274 с.
7. Радіо «Львівська хвиля». URL: <http://lviv.fm/> (дата звернення: 12. 03. 2017).

8. У Львові до ТОП-5 найпопулярніших радіостанцій входять три місцеві мовники // Телекритика. 2014. 8 серп. URL: <http://ru.telekritika.ua/rinok/print/98957> (дата звернення: 12. 03. 2017).

References

1. Handziuk, V. (2016), Vinnytsia radio station «ТАКТ»: history, program concept, genre diversity, *Modern Media Space: Realities and Prospects for Development [Suchasnyi mas-mediynyi prostir: realii ta perspektyvy rozvytku]: Proceedings of the Second All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (October 12–13, 2016)* [sci. ed. V. Kalenich]. Vinnytsia, p. 147–149.
2. Hoian, O. (2004), «Fundamentals of Radio Journalism and Radio Management», Textbook, Kyiv: Veselka, 245 p.
3. Dmytrovskiy, O. (2015), «Internet radio in Ukraine: development trends», *Bulletin of the University of Lviv. Series: Journalism [Visnyk Lvivskoho universytetu. Seriya : Zhurnalistyka]*, issue 40, p. 358–362.
4. Lizanchuk, V. (2000), «Radio journalism: principles of functioning», Textbook, Lviv: PAIS, 366 p.
5. Myronchenko, V. (1996), «Basics of information broadcasting», Textbook, Kyiv: IZMK, 440 p.
6. Penchuk, I. (2004), «Types of radio broadcasting», Tutorial, Zaporizhzhia: Zaporozhye Institute of Public and Municipal Administration, Humanities University, 274 p.
7. Radio «Lvivska khvylya» (2016), available at: <http://lviv.fm/> (accessed: 12 March 2017).
8. In Lviv, the top 5 most popular radio stations include three local broadcasters (2014), *Telecritic [Telekrytyka]*, Aug. 08, available at: <http://telekritika.ua/rinok/print/98957> (accessed: 12 March 2017).

Подано до редакції 28. 05. 2019 р.

Гандзюк В. А., кандидат наук по соціальним комунікаціям, доцент, заведуючий кафедрою журналістики і нових медіа, Інститут журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка (Київ, Україна)

ПРОГРАММНАЯ ПРОДУКЦИЯ РАДИОСТАНЦИИ «ЛЬВІВСЬКА ХВИЛЯ»: ЖАНРОВО-ТЕМАТИЧЕСКАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА

Аннотація. Рассмотрены основные принципы формирования программной концепции, целевое, жанрово-тематическое и аудиторная назначения передач украинского fm-радиостанции «Львовская волна». Сделан вывод, что радио «Львовская волна» удачно формирует собственное, оригинальное наполнение эфира, придерживается жанров радиожурналистики и формулы успеха радио – красивый и бодрое настроение, дружеская и непринужденная атмосфера, живая беседа; оперативно информирует слушателей об актуальных и важных событиях в стране и мире; журналисты создают качественный контент – информационные, аналитические, развлекательные и музыкальные программы.

Ключевые слова: радиовещание, эфир, формат, радио «Львовская волна», контент, новости, Украинская музыка.